

Úkoly a zápisky z dějepisu – 8. třída (6. 4. – 12. 4.)

Vaším úkolem na tento týden bude přepsat, případně vytisknout a vlepit do sešit, zápisky, které se týkají Českých zemí ve druhé polovině 19. století.

Dále na Vás čeká v dalším souboru menší dějepisná soutěž.

Abychom se blíže seznámili s osobností Františka Josefa I., zhlédněte tento dokument.

https://www.youtube.com/watch?v=qONXen00w_o

Vyzývám dále ty, kteří dosud neodevzdali pracovní listy, aby tak učinili co nejdříve.

Evropa ve druhé polovině 19. století

Viktoriánská Anglie

- období vlády královny Viktorie (1837-1901)
- Anglie největší průmyslovou a koloniální mocností
- v této době se zde vytvářejí nové politické strany: liberálové a konzervativci
- Viktorie rozdělila své kolonie na dominia (méně závislé – Kanada, Austrálie, Egypt) a kolonie korunnní (Indie, Afrika)
- objevuje se zde hnutí sufražetek – boj za ženská práva

Druhé císařství ve Francii

- v roce 1850 se do čela Francie dostává Ludvík Bonaparte
- roku 1852 se provolává císařem Napoleonem III. (ve svém úřadu vydržel do roku 1870)
- Napoleon III. se podílel na výstavbě Suezského průplavu
- v roce 1870 vedl válku s Pruskem – Francie byla poražena, Napoleon odchází do exilu a dožívá v Holandsku, kde roku 1883 umírá

Krymská válka (1853-1856)

- původně konflikt mezi Ruskem a Tureckem, spor o přístup k Černému moři a úžinám Bospor a Dardanely
- do války se postupně zapojily i další evropské mocnosti (Francie, Velká Británie)
- nejvýznamnější bitvou této války byla bitva o Sevastopol, která trvala 11 měsíců (v Sevastopolských povídkách je popsal Lev Nikolajevič Tolstoj)
- Rusko válku prohrává, oblast Černomoří a úžin se stává neutrální zónou

Sjednocení Itálie

- Itálie byla rozdrobena na velké množství státek
- ve druhé polovině 19. století se objevuje myšlenka sjednocení celé Itálie (Risorgimento, čti Rysordžimento)
- v čele těchto snah byl Giuseppe Garibaldi a Giuseppe Mazzini
- ke sjednocení bylo zapotřebí, aby se Itálie zbavila vlivu Rakouska, proto mu vyhlásila válku – v roce 1859 se odehrály bitvy u Magenta a Solferina – Rakousko bylo poraženo a muselo se vzdát části svého území
- v březnu 1861 bylo vyhlášeno Italské království v čele s Viktorem Emanuelem II.
- po prusko-rakouské válce bylo k Itálii připojeno Benátsko a po prusko-francouzské válce papežský stát s městem Řím
- Řím se tak stává hlavním městem sjednocené Itálie

Sjednocení Německa

- Německo bylo stejně jako Itálie rozdrobeno
- v čele sjednocovacího procesu stál pruský kancléř Otto von Bismarck
- v prusko-rakouské válce zaznamenalo Prusko velké vítězství u Hradce Králové (označováno jako třetí největší bitva 19. století)
- Prusko zrušilo Německý spolek a založil Severoněmecký spolek
- 1870 – Bismarck vyprovokoval válku s Francií
- v bitvě u Sedanu 1870 utrpěla Francie porážku
- v lednu 1871 bylo vyhlášeno Německé císařství v čele s Vilémem I.
- císařství bylo vyhlášeno ve Versailles v Zrcadlovém sále

České země a habsburská monarchie ve druhé polovině 19. století

Doba Bachova absolutismu

- od roku 1848 je na rakouském trůně František Josef I. (vládne až do roku 1916)
- za jeho vlády byla zrušena robota a zavedena ústava
- ústavu však roku 1851 ruší a byla opět nastolena absolutistická vláda
- období prvního desetiletí jeho vlády bývá označováno jako Bachův absolutismus – podle ministra vnitra Alexandra Bacha (na tomto základě vzniklo rčení: Dej si bacha)

- toto období se vyznačuje cenzurou, dohledem policie, politicky nevyhovující lidé byli zatýkáni (např. Karel Havlíček Borovský)
- v roce 1859 Rakousko prohrává rakousko-sardinskou válku a přichází o území Lombardie
- císař roku 1860 vydává Říjnový diplom – návrh nové ústavy, kde se vzdává absolutistické moci
- roku 1861 je pak vydána Únorová ústava – konce Bachova absolutismu
 - císař vládne s říšskou radou (ta má dvě sněmovny – panskou a poslaneckou)

VZNIK RAKOUSKA – UHERSKA

- roku 1866 propuká prusko-rakouská válka
- Rakousko je poraženo v bitvě u Sadové u Hradce Králové
- Maďaři si na císaři vynutí tzv. Rakousko-uherské vyrovnání
- vzniká tak Rakousko-Uhersko
- monarchie je rozdělena na dvě části podle říčky Litavy na Předlitavsko a Zalitavsko
- oba státy ale mají společné znaky
 - společný panovník
 - společná měna, armáda a zahraniční politika